

Inderst i en Vestlandsfjord.

Under denne overskrift har en Sven Gjesdahl skrevet et stykke i "Tidens Tegn" for 21. august, og her tar han fat paa folk og forhold i Frafjord paa en maate, som ikke bør gaa upaataalt hen. Forfatteren er vistnok student. Hvad han forøvrig er, fremgaar tydelig nok av den maate han skriver paa. Hans produkt er ikke meget værdt, men det er blit meget læst og omtalt her paa vore kanter, og har merkelig nok vundet tiltro hos folk som man ikke skulde ventet det av.

Hr. Gjesdahl gjør sig meget lystig over at folk i Frafjord gaar paa træsko. Det maa han jo ha lov til, om det kan glæde ham. Frafjord-folk er ellers ikke alene om det. I Danmark har jeg set skolebarn komme paa skolen i træsko og bytte støvlene paa sig, naar de kom frem. Gjesdahl vet endog om en mand i Frafjord, som har brune støvler," og etpar *kvindfolk* som har været ute og tjent, har sorte". Uthævelsen er av mig, og man merke sig uttrykket. Han har idethele ikke noget godt øie til vore unger piker. Han undser sig ikke engang for at slænge en meget ufin insinuation efter dem. De kan ta det med ro. Insinuationen og det andre som er sagt, turde fortælle mer om andre end om dem.

For min del vil jeg lægge til, at jeg har vanket en del omkring og set ungdom baade på Østland og Vestland og Nordland, og jeg kan uten at rose mit eget folk uttale, at ungdommen i Frafjord staar fuldt paa høide med ungdom andre steder. Og jeg vil se den mand som med noget kjendskap til de for øvrig meget gjennomssiktige forhold i Frafjord tør si et eneste nedsættende ord om ungdommens opførsel der, og da særlig de unge pikers. De unge har sin forening og sit eget lokale og de har en sangforening som mangen større bygd skulde misunde Frafjord.

Hr. Gjesdahl taler meget om den tykke uvidenheth herinde. Hvad vet nu han om det – efterat han har været her nogen dage, hvorav han tilbragte formiddagene og litt til i sin gode seng? Jo, han har eksaminert en gut om Sahara og Vesuv og om statsraad Løvland. Gutten visste ikke noget om dette, saa der maa være mørkt der i bygden, tænker hr. Gjesdahl. Stakkar, ungdommen er ofte troskyldig.

"Aftenbladet"s reisende medarbeider skrev for en tid siden om Frafjord. Jeg har ikke hans stykke for mig her, men efter hvad han uttalte, maa forholdet være ganske anderledes end hr. Gjesdahl fortæller. Frafjord-folk har fra gammelt hat meget sterke religiøse interesser, og den kristelige oplysning staar meget høit. Så høit at trods ihærdige forsøk har det ikke været mulig at faa fotfæste der for en meget utbredt indremissionsretning, som har bragt strid og splittelse mellem kristenfolket i saa mange bygder.

Og hvad det materielle angaar, saa tør det erindres, at en ny potetssort, som nu er meget utbredt i fylket, i lang tid blev kaldt Kommedals-poteten efter den mand som først fik den forsøkt og tat i bruk. Nu har den forresten sit engelske navn, men i farten husker jeg ikke hvilket. Paa den lille fabriken, som hr. Gjesdahl taler saa flot om, turde man faa se etpar sindrig uttænkte maskiner, som er konstrueret av en mand fra dalen uten anden teknisk utdannelse end den han selv hadde skaffet sig. Det er ikke sandt, at det bare er træsko man lager der, ogsaa møbler kan man faa – riktig bra og pene ting. At de to unge mændene, som eier fabriken, selv har montert sin turbin og dynamo og skaffet elektrisk lys indlagt paa gaarden, turde vel og være et eksempel paa tilstanden med hensyn til oplysning og dyktighet blant bygdens befolkning.

Jeg kunde nævne flere ting, men det faa være nok om dette. Heller ikke skal jeg hefte mig ved, at hr. Gjesdahl tar for sig en i alle maater hæderlig mand, som har været de herrer sportsfiskere en meget god hjælper, nævner ham ved navn og haaner ham og

fæster et unavn paa ham. Det er simpelt, eller maaske er det dumhet. Men de som tok den unge mand med sig der ind, de sportsfiskere som aar efter aar har mødt velvilje fra befolkningens side – at ikke de har fundet at burde ta avstand fra hr. Gjesdahls produkt, det har undret mange. Er det virkelig tonen i "Engelskhuset" den som nu hr. Gjesdahl har ladet lyde i et av landets mest utbredte blade til skam for sig selv og til forargelse for alle os som har eller har hat sin hjembygd der inde mellem de høie fjelde?

Peter Molaug

(Avskrift av innlegg i Aftenbladet, 29.09.1920, v/ Reidar Frafjord)